

تحركات اقتصادی عراق

برزخ میان سوسیالیزم و اقتصاد آزاد

همه نگاه‌ها به روشن شدن موتور اقتصاد عراق و افزایش تولید نفت به ۱۲ میلیون بشکه در روز است!

آغاز بزرگترین پروژه ساختمانی بغداد پس از دوران صدام حسین، نشانه‌ای است روشن در مسیر بهبود اقتصاد عراق. شرکت عراقی امواج، ساخت این پروژه ۲۳۸ میلیون دلاری را که شامل ۳ هزار و ۵۰۰ منزل مسکونی، یک هتل پنج ستاره، یک برج اداری و یک مرکز خرید بزرگ خواهد بود به عهده گرفته است.

عدم توسعه بخش مسکن در عراق و خرابی‌های گسترده در این بخش طی ۳۰ سال گذشته، این کشور را وارد بحران جدی مسکن کرده است. با این حال، دولت برنامه‌های مهمی را برای توسعه پروژه‌های ساخت و ساز در نظر گرفته و ۳۰۰ میلیارد دلار به سرمایه‌گذاری در این بخش اختصاص داده است. طبق ارزیابی‌های دولت، نیاز است ظرف ۵ سال آینده ۳ میلیون مسکن جدید در عراق ساخته شود؛ پروژه‌ای که اجرای آن بسیار مشکل به نظر می‌رسد و عراق در این راه به حمایت و کارشناسی شرکای خارجی نیازمند است.

به گفته مدیر کل شرکت امواج، طی ۳۰ تا ۴۰ سال گذشته، هیچ گونه پروژه ساختمانی مهمی در عراق انجام نشده است و این کشور را مدت‌ها با کمبود مسکن مواجه کرده و این امر به افزایش قیمت مسکن دامن زده است. وی افزوده که همزمان با بهبود وضعیت امنیتی عراق و بازگشت پناهندگان، تقاضا برای مسکن در حال افزایش است. این کمبود به همراه بالا رفتن استاندارد زندگی، بخش ملک و املاک عراق را وارد عرصه رشد و رونق کرده است. نمونه بارز این مطلب پیشنهاد پروژه مسکونی و تجاری ۱۰ میلیارد دلاری شرکت اماراتی در بغداد در سال ۲۰۰۸ بود. علاوه بر آن، مسؤولان این کشور معتقدند منابع نفتی عراق به زودی موتور اقتصاد این کشور را به راه خواهند انداخت.

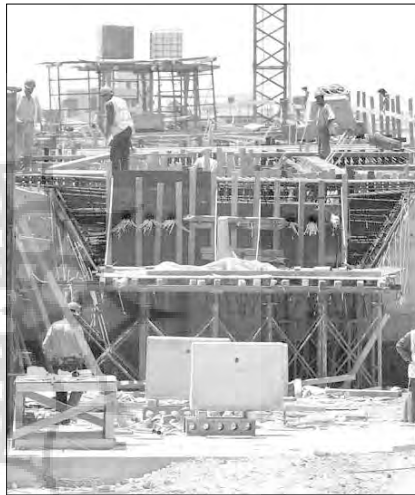
الاکابی انتظار دارد عراق طی هفت سال آینده در زمینه تولید نفت از کشورهای حوزه خلیج فارس پیشی بگیرد، چرا که قرار است شرکت‌های نفتی

بین‌المللی در این مدت، تولید این محصول را به ۱۲ میلیون بشکه در روز برسانند. لذا با توجه به آن که اکنون تولید نفت عراق، در حدود دو میلیون بشکه است، بودجه این کشور پس از رشد تولید و صادرات، شش برابر خواهد شد.

چالش‌های بازار آزاد

با این که عراقی‌ها به آینده نفتی کشور خود

امیدوارند، سرازیر شدن کالاهای ارزان قیمت از آسیا و به ویژه ایران به بازار این کشور، کسب و کارهای کوچک را با رکود مواجه کرده است. شرایط به گونه‌ای است که حتی وزیر برنامه ریزی عراق هم اعلام کرده مفهوم بازار آزاد و اقتصاد آزاد از سوی سیاست‌گذاران اقتصاد این کشور نادرست تعبیر شده است. نتیجه این اتفاق، اوضاع آشفته اقتصادی

است که بهای آن را صاحبان کسب و کارهای کوچک و بزرگ می‌پردازند.

عده‌ای معتقدند حرکت از سوسیالیزم به سمت نظام بازار آزاد در عراق بسیار مشکل به نظر می‌رسد. این مشکل نه فقط در تغییر سیستم، بلکه حتی در ذهنیت مردم وجود دارد، چرا که مردم عراق برای تهیه کلیه مایحتاج خود هنوز به دولت وابسته‌اند. عده‌ای دیگر از کارشناسان مشکل عراق را در نبود زیرساخت‌های لازم می‌دانند. سرمایه‌گذاران خارجی به دنبال امنیت، ثبات سیاسی، ساختار قانونی مناسب و زیرساخت‌هایی همچون ارتباطات، حمل و نقل و دیگر خدمات هستند که هیچ یک از اینها اکنون در عراق وجود ندارند.

گزارش سال ۲۰۱۰ بانک جهانی در مورد سهولت انجام کسب و کار، در بررسی چگونگی آغاز یک کسب و کار، دریافت اعتبار و اجرای قراردادهای عراق را در میان بدترین کشورهای جهان قرار داده است. با این حال، چشم‌ها همچنان به سوی درآمدهای نفتی این کشور در آینده است. ■

اثرات بحران در آمریکا

بحران ۸ وجهی

بر اساس مطالعات دقیقی که اخیراً در رابطه با زندگی مردم پس از بحران آمریکا صورت گرفته، هشت کانال مهم تأثیر گذار بر این موضوع مورد بررسی قرار گرفته‌اند که این ۸ محور را می‌توان به صورت زیر معرفی کرد:

(۱) طی دوران رکود ۳۲ درصد نیروی کار بزرگسال آمریکا برای مدتی بیکار شده‌اند.

(۲) در میان افراد شاغل، ۲۸ درصد با کاهش ساعات کاری، ۳۳ درصد با کاهش دستمزد و ۱۱ درصد با تغییر شغل از تمام وقت به نیمه وقت رویه‌رو شده‌اند.

(۳) با اعلام این که ۶۲ درصد بزرگسالان از سال ۲۰۰۷ هزینه‌های خود را کاهش داده‌اند، فرهنگ مصرف جدیدی ایجاد شده است.

(۴) یک سوم افراد اعلام کرده‌اند مطمئن نیستند برای بازنشستگی خود درآمد و دارایی کافی داشته باشند. در نتیجه در میان شاغلین در سنین ۵۰ سالگی، از هر ۱۰ نفر ۶ نفر اعلام کرده‌اند احتمالاً بازنشستگی خود را به تأخیر خواهند انداخت.

(۵) نزدیک به نیمی از صاحبخانه‌ها عنوان کرده‌اند که در طول رکود اقتصادی، ارزش ملک آنها به شدت کاهش یافته است. حدود ۳۹ درصد از همین افراد معتقدند شش سال یا بیشتر طول خواهد کشید که خانه‌های آنها ارزش واقعی خود را بازیابند.

(۶) حدود ۲۶ درصد آمریکایی‌ها اظهار داشته‌اند هنگامی که فرزندان‌شان به سن فعلی آنها برسند، سطح زندگی پایین‌تری نسبت به وضعیت حال آنها خواهند داشت. گفتنی است در یک دهه گذشته، تنها ۱۰ درصد آمریکایی‌ها چنین اعتقادی داشته‌اند.

(۷) بیشتر آمریکایی‌ها همچنان معتقدند رونق و شکوفایی به کشورشان بازخواهد گشت، اما ۶۳ درصد انتظار دارند سه سال یا بیشتر طول می‌کشد تا سطح وضع مالی خانواده‌ها به دوران پیش از رکود بازگردد.

(۸) دیدگاه‌های سختگیرانه در مورد اقتصاد تا حدودی تعدیل شده‌اند. در ملت ریاست جمهوری جرج بوش، جمهوری خواهان نسبت به دمکرات‌ها در مورد آینده اقتصادی خود خوش‌بین‌تر بودند. اکنون که دمکرات‌ها نماینده‌ای در کاخ سفید دارند، خوش‌بین‌تر به نظر می‌رسند. اکثریت جمهوری خواهان معتقدند آمریکا هنوز در رکود به سر می‌برد، در حالی که دمکرات‌ها چنین عقیده‌ای ندارند.

در پایان، باید گفت نظرات ضد و نقیضی از سوی اقتصاددانان مطرح می‌شوند. تاکنون هیچ مرجع رسمی پایان بحران را اعلام نکرده است.